

UZASADNIENIE

P. D. został oskarżony o to, że jako osoba odpowiedzialna prezes zarządu płatnika (...) Sp. z o.o., (...)-(...) Ł., ul. (...), działając w wykonaniu tego samego zamiaru, w krótkich odstępach czasu od 20 lutego 2015 r. do 20 stycznia 2017 r. nie wpłacał w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, pobranego podatku dochodowego od osób fizycznych wynikającego z deklaracji PIT-4R za lata 2015 – 2016 za okres od stycznia 2015 r. do grudnia 2016 r. w łącznej kwocie 10.776,00 zł na rzecz Urzędu Skarbowego Ł., (...)-(...) Ł., ul. (...), tj. o przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

Wyrokiem z dnia 25 czerwca 2018 r., wydanym w sprawie o sygn. akt IV K 255/18, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi:

1. oskarżonego P. D. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, z tym uzupełnieniem, że kwota niewpłaconego podatku była małej wartości, czym wyczerpał dyspozycję art. 77 § 2 w zw. z § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. i za to na podstawie art. 77 § 2 k.k.s. wymierzył mu karę 25 stawek dziennych grzywny po 100 złotych każda;
2. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 640 złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego P. D. zaskarżając orzeczenie w całości na korzyść oskarżonego i zarzucając rozstrzygnięciu obrazę przepisów prawa procesowego w postaci art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 8 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., która to obraza miała wpływ na treść orzeczenia, w tym błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mające wpływ na jego treść. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji celem ponownego rozpoznania.

Nadto w kolejnym piśmie procesowym, złożonym na rozprawie odwoławczej w dniu 28 marca 2019 r., obrońca oskarżonego wniósł o zmianę kwalifikacji prawnej zarzucanego P. D. czynu i przypisanie dokonania czynu zabronionego w postaci wykroczenia z art. 77 § 3 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 9 § 3 k.k.s. oraz orzeczenie w tym zakresie grzywny określonej kwotowo, adekwatnej do tak zakwalifikowanego czynu (k. 138 – 140).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego P. D. jako bezzasadna nie zasługiwała na uwzględnienie. Zaskarżony wyrok nie został dotknięty uchybieniami zarzucenymi przez skarżącego. W toku postępowania przed sądem pierwszej instancji nie doszło do naruszenia wskazanych przez obrońcę oskarżonego przepisów, ani błędów w ustaleniach faktycznych. Zasadnym jednak okazał się zawarty w kolejnym piśmie procesowym wniosek obrońcy o zmianę kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego oskarżonemu, co skutkowało koniecznością zmiany zaskarżonego wyroku.

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, iż sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowej i rzetelnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego. Ocena ta, przeprowadzona zgodnie z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, pozwoliła na poczynienie niebudzących wątpliwości ustaleń faktycznych, poddanych trafnej subsumcji pod zespół znamion czynu zabronionego przypisanego oskarżonemu, na datę wyrokowania, tj. kwalifikacji czynu z art. 77 § 2 k.k.s. oraz wymierzenie mu współmiernej kary.

Po dokonaniu analizy akt sprawy w pełni jasnym i zrozumiałym jest, dlaczego sąd rejonowy uznał za wiarygodne poszczególne dowody. Tym samym jasne pozostaje uznanie poszczególnych ustaleń faktycznych za udowodnione. Za przypisaniem odpowiedzialności P. D. przemawia całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, jedynie poza częścią wyjaśnień oskarżonego. Wszystkie elementy materiału dowodowego zostały poddane szczegółowej ocenie sądu pierwszej instancji. Analiza ta została przeprowadzona należycie i jako ocena całości materiału dowodowego okazała się wystarczająca do dokonania niebudzących wątpliwości ustaleń faktycznych

stanowiących podstawę rozstrzygnięcia w sprawie. Wbrew twierdzeniom skarżącego, przekonanie sądu rejonowego o wiarygodności lub braku tego waloru w przypadku części wyjaśnień oskarżonego spełnia wymogi utrwalone w orzecznictwie, których podstawą jest art. 7 k.p.k., jest bowiem poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego, jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku.

Nie sposób zgodzić się z obrońcą oskarżonego, by ocena wskazanych dowodów była dowolna lub by sąd dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych w zakresie przypisania oskarżonemu sprawstwa lub określenia łącznej wartości niewpłaconego przez oskarżonego podatku dochodowego od osób fizycznych. Sąd przeprowadził bowiem bardzo szczegółową i wnikliwą analizę całego materiału dowodowego, na podstawie którego ustalono sprawstwo P. D. oraz wysokość jego zaległości podatkowych. Analiza rzeczonego materiału dowodowego oraz wyczerpujące uzasadnienie sądu pierwszej instancji nie pozostawia w tym zakresie żadnych wątpliwości. Nieuiszczenie należności publicznoprawnych oraz ich wysokość została nadto potwierdzona dokumentacją Urzędu Skarbowego w postaci list zaległości oraz deklaracji podatkowych. Argumenty skarżącego sprowadzają się zaś do polemiki z motywami rozstrzygnięcia oraz własnej, dowolnej interpretacji zachowania oskarżonego objętego zarzutem przestępstwa z art. 77 § 2 k.k.s. Skarżący realizując obronę linię podniósł przy tym kwestię interpretacji wypłacania przez oskarżonego wynagrodzenia w kwocie netto oraz możliwości wykonania przez oskarżonego ciężących na nim obowiązków podatkowych w zależności od posiadanych środków finansowych i kondycji finansowej spółki. Zagadnienia te zostały jednak szczegółowo omówione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, dlatego też nie ma potrzeby powtarzania w tym miejscu trafnej argumentacji sądu meriti. Warto jedynie podkreślić, zgadzając się z wnioskami sądu rejonowego, iż powyższe okoliczności nie mogą w żaden sposób wpłynąć na ocenę wypełnienia przez oskarżonego znamion zarzuconego mu czynu.

Jak wskazano już wyżej, sprawstwo P. D. zostało wykazane całokształtem dowodów zgromadzonych w sprawie. Ich szczegółowa analiza i prawidłowo przeprowadzona przez sąd pierwszej instancji ocena niewątpliwie wskazuje na to, że oskarżony dopuścił się zarzuconego mu czynu zabronionego. W oparciu o zgromadzony materiał dowodowy sąd rejonowy wyjaśnił wszelkie występujące w sprawie wątpliwości. Lektura pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku pozwala na zapoznanie się z jasnymi, logicznymi i szczegółowymi rozważaniami sądu rejonowego dotyczącymi wiarygodności poszczególnych dowodów i wyjaśnieniem ustaleń faktycznych. Rozstrzygnięcie sądu rejonowego, co do zasady, na datę wyrokowania, uznać należało za poprawne pod względem rekonstrukcji zdarzenia, weryfikacji i ugruntowania jego podstawy faktycznej, oceny prawnej czynu, a także reakcji karnej za przypisane oskarżonemu przestępstwo.

Zaskarżony wyrok mimo to, jak wskazano na wstępie, należało zmienić w zakresie kwalifikacji prawnej czynu. Czyn zarzuconych P. D. na chwilę orzekania został prawidłowo zakwalifikowany z art. 77 § 2 k.k.s. Jednak w trakcie postępowania międzyinstancyjnego zmianie uległa regulacja prawna warunkująca odpowiedzialność oskarżonego, a mianowicie okoliczność decydująca o kwalifikacji czynu jako przestępstwa albo wykroczenia, czyli wysokość minimalnego wynagrodzenia. Zgodnie bowiem z art. 53 § 3 k.k.s. wykroczenie skarbowe jest to czyn zabroniony przez kodeks pod groźbą kary grzywny określonej kwotowo, jeżeli kwota uszczuplonej lub narażonej na uszczuplenie należności publicznoprawnej albo wartość przedmiotu czynu nie przekracza pięciokrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia w czasie jego popełnienia. Ponadto ma przy tym zastosowanie reguła wyrażona w art. 2 § 2 k.k.s., zgodnie z którą jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy. Zmiana wysokości minimalnego wynagrodzenia, jako zmiana progu ustawowego określonego w art. 53 § 3 k.k.s., ma zatem wpływ na kwalifikację czynu zarzuconego P. D. jako wykroczenia. Wysokość minimalnego wynagrodzenia regulowana jest przez normę blankietową art. 53 § 4 k.k.s. i odwołuje się do stosownej ustawy określającej ową wysokość. W tym zaś zakresie niewątpliwie ustawa regulująca wysokość minimalnego wynagrodzenia w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2019 r. jest względniejsza dla sprawcy. W dniu 1 stycznia 2019 r. kwota minimalnego wynagrodzenia wzrosła z 2 100 zł do 2 250 zł, co sprawia, że łączna zaległość

podatkowa oskarżonego objęta zarzutem, tj. 10 776 zł nie mieści się już w warunkującym kwalifikację prawną czynu limicie pięciokrotności wysokości minimalnego wynagrodzenia, który to limit w 2018 r. wynosił 10 500 zł, zaś w 2019 r. wynosi 11 250 zł. Wskazać bowiem należy, że pojęcie ustawowego progu o jakim mowa w art. 77 § 3 k.k.s. definiowane jest, na skutek regulacji art. 53 § 6 k.k.s., poprzez odwołanie się do definicji pojęcia wykroczenia skarbowego ujętej w art. 53 § 3 k.k.s. Wątpliwości nie ulega zatem, iż czyn popełniony przez P. D. stanowi aktualnie wykroczenie skarbowe i winien zostać zakwalifikowany z art. 77 § 3 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s i art. 9 § 3 k.k.s., poprzez zastosowanie normy art. 2 § 2 k.k.s.

Kwestia stosowania zasady *lex mitior* ujętej w normie art. 2 § 2 k.k.s. nie budzi zasadniczo wątpliwości. W pełni należy podzielić poglądy wyrażone w powołanym przez obrońcę oskarżonego orzecznictwie i doktrynie, bez potrzeby ich powtarzania. Zasada ta jest adekwatna do normy art. 4 § 1 k.k. Nie ma zaś żadnych wątpliwości, że w sytuacji tzw. czynów przepołowionych, np. kradzieży, dla określenia rodzaju i charakteru czynu decydujące znaczenie ma wartość mienia oceniana w chwili wyrokowania przez Sąd odwoławczy. Wynika to właśnie z zasady *lex mitior* ujętej w art. 4 § 1 k.k. W sytuacji zaś, gdy w chwili orzekania przez Sąd odwoławczy okaże się, że na skutek podwyższenia kwoty minimalnego wynagrodzenia mienie skradzione nie przekracza jego 1/4 wysokości, ów czyn zabroniony staje się wykroczeniem z art. 119 § 1 kw., choćby w chwili wyrokowania przez Sąd I instancji był przestępstwem ujętym w art. 278 § 1 k.k. Te same zasady obowiązują na gruncie regulacji czynów zabronionych karnoskarbowych, a to na skutek ujęcia tożsamej regulacji, jak wskazana wyżej, w art. 2 § 2 k.k.s. Oznacza to więc, że w wypadku czynów zabronionych karnoskarbowych, zmiana wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę rzutuje wprost na określenie wysokości progu ustawowego, a to wprost przekłada się na charakter czynu zabronionego o ile kwota objęta przypisanym czynem, według aktualnej regulacji prawnej, nie przekracza owego progu.

Z uwagi na powyższe konieczna była zmiana zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie, iż kwota niewpłaconego przez oskarżonego podatku nie przekraczała ustawowego progu, czym oskarżony wypełnił dyspozycję art. 77 § 3 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 9 § 3 k.k.s., przy zastosowaniu art. 2 § 2 k.k.s. Nadto z uwagi na zmianę kwalifikacji czynu, zmienić należało także wymierzoną przez sąd pierwszej instancji grzywnę wyrażoną w stawkach na adekwatną karę grzywny określoną kwotowo. Tym samym mając na uwadze wszystkie okoliczności mające znaczenie przy wymiarze kary sąd wymierzył P. D. karę 2 000 zł grzywny. Jednocześnie należało obniżyć kwotę zasądzonych od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych do 390 zł, które uległy obniżeniu na skutek zmiany wymiaru kary zasadniczej orzeczonej wobec oskarżonego.

W pozostałej części Sąd odwoławczy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze Sąd orzekł na podstawie art. 636 § 1 k.p.k., art. 3 i art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. nr 27 poz. 152 ze zm.) oraz § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 roku w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz.U. z 2003 r. nr 108 poz. 1026 ze zm.), zasądzając od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 250 zł, która obejmuje opłatę wymierzoną za obie instancje.